

KAMUOYUNUN DEPREM HABERLERİNE BAKIŞI VE DEPREM ALGISI "KOCAELİ ÖRNEĞİ"

PUBLIC OPINION ON EARTHQUAKE NEWS AND PERCEPTION OF EARTHQUAKE "KOCAELI CASE"

Selma KOÇ¹

Adress: ¹Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi-Umuttepe Yerleşkesi / Kocaeli

E-mail: selma.koc@kocaeli.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Deprem, afet yönetimi, medya, kamuoyu

ÖZ Bu çalışma; 1999 Gölcük ve Düzce Depremlerinin ardından kamuoyunun deprem haberlerini ve afet yönetim çalışmalarını nasıl değerlendirdiğini ve 2003- 2007 yılları arasında kamuoyunun varolan görüşlerindeki değişimi tanımlamak amacıyla yapılmıştır.

Liberal kuramın öncüllerine dayanan ana akım araştırma geleneğinde medya, kamuoyunu bilgilendiren ortak çıkarların takipçisi, yarışan görüşlerin ve çoğulculuğun alanı olup IV. Güç olarak konumlandırılmaktadır. Kamuoyu ise; herkesin görebildiği, duyabildiği ve hüküm verdiği bir oйдаşma alanıdır. Bu anlamda kamuoyunu ilgilendiren deprem ile ilgili oйдаşmanın nasıl görüldüğü ya da medyanın bu oйдаşmayı nasıl yansıttığı önemli bir soru olarak karşımıza çıkar. Bu sorunun yanıtı da özellikle depremlerde risk azaltma ve tedbir alma aşamalarında medya ve afet yöneticilerinin kamuoyunu nasıl bilgilendirmesi ve afet iletişim sürecinin ne olması gerektiğine zemin oluşturmaktadır. Çünkü bir deprem ülkesi olarak tanımlanan Türkiye’de halen depremlerde tedbir alma konusunda problemler yaşandığı ve küçük şiddette bir depremin can kayıplarına yol açtığı görülmektedir. Bunun nedenlerinden biri afet iletişimi ve kamuoyunu bilgilendirme sürecinde yaşanan zorluklardır.

Bu konu hakkındaki kamuoyunun yaklaşımlarını belirlemek amacıyla düzenlenen soru formu literatür bilgileri ve uzman görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Araştırma kapsamına 1999 Gölcük ve Düzce depremlerinde en çok etkilenen illerden biri olan Kocaeli İli seçilmiştir. Soru formu "rastgele örnekleme yöntemi" ile belirlenen 360 kişilik örneklem grubuna (n=360) yüz- yüze uygulanmıştır. İlk kez Haziran 2003 yılında uygulanan soru formu aynı özellikleri taşıyan örneklem grubuna Haziran 2007 yılında tekrar uygulanmış, geçen sürede kamuoyunun deprem algısı ile afet yönetimi ve deprem haberlerine bakış açısındaki değişim boylamsal bir çalışma ile tespit edilerek ortaya konulmuştur.

Key Words: earthquake, disaster management, media, public opinion

ABSTRACT *This study has been conducted in order to define how the public has assessed the earthquake news and disaster management activities following the 1999 Golcuk and Duzce quakes and the changes in the opinions of the public between 2003 and 2007.*

In the main stream research tradition based on the pioneers of the liberal theory, the media is the follower of the common interests and the arena of rivaling opinions and pluralism making the public aware, and positioned as the fourth power. Whereas the public opinion is an area of consensus visible by everyone where they can hear and justify. In this respect, how the consensus related to the earthquake which involves the public opinion is seen or how the media reflects this consensus is an important question. The answer of this question provides a platform for how the media and disaster managers should inform the public and how the disaster communication process should be handled during the risk alleviation and precaution stages. Because, in Turkey where quakes are frequent, it is observed that there are problems in taking measures against the hazards of the earthquakes and even a small quake can cost lives. One of the reasons is the problems encountered during the disaster communication and public awareness process.

The questionnaire used for the public opinion survey has been prepared with the expert advice and relevant literature. This study has been conducted in the province of Kocaeli, one of the most-hit province in 1999 Golcuk and Duzce quakes. The questionnaire has been applied face-to-face to a sampling universe of 360 persons who have been specified using "random sampling method" (n=360). The questionnaire that had been applied in June 2003 for the first time has been repeated in June 2007 to the sampling group with the same characteristics, and the change in the earthquake perception and opinion on the earthquake news has been determined with a longitudinal study.